Uchwała nr ……
Sejmiku Województwa Podlaskiego
z dnia ……..… 2023 r.

w sprawie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy

Na podstawie art. 18 pkt 1 i pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 2094) i art. 56a ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212 z późn. zm.[1)]) Sejmik Województwa Podlaskiego uchwala, co następuje**:**

§ 1. Ustala się wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy pobieranych przez wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego będące wojewódzkimi osobami prawnymi Województwa Podlaskiego w wysokości:

1) za część teoretyczną egzaminu państwowego – 50 zł;

2) za część praktyczną egzaminu państwowego dla prawa jazdy kategorii:

a) AM, A1, A2, A, B1, B, C1, D1 lub T - 200 zł,

b) B96, B+E, C1+E, C, C+E, D, D+E lub D1+E - 250 zł.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podlaskiego.

§ 3. Uchwała podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2023 r.

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1997, poz. 2269, poz. 2328 i poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 655 i poz. 2589.

UZASADNIENIE

uchwały w sprawie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy

Z dniem 1 stycznia 2023 r. weszła w życie zmiana przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212, z późn. zm.), która wprowadza przepis art. 56a wskazujący, że wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego określa sejmik województwa, w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, przy czym wysokość opłaty:

1) za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu w zakresie uprawnień każdej kategorii prawo jazdy nie może przekroczyć kwoty 50 zł,

2) za przeprowadzenie części praktycznej:

   - 200 zł w zakresie uprawnień prawo jazdy kategorii AM, A1, A2, A, B1, B, C1, D1 lub T albo uprawnienia do kierowania tramwajem,

   - 250 zł w zakresie uprawnień prawo jazdy kategorii B+E, C1+E, C, C+E, D, D+E lub D1+E.

Z uwagi na wprowadzoną zmianę ustawy, to na sejmikach województw ciąży obowiązek ustalania wysokości opłat za egzamin państwowy na prawo jazdy.

Obecnie wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego określa rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości opłat za przeprowadzenie egzaminu państwowego oraz stawek wynagrodzenia związanych z uzyskiwaniem uprawnień przez egzaminatorów (Dz. U. z 2014 r. poz. 974). Wskazane rozporządzenie nie było zmieniane od 19 stycznia 2013 roku i tym samym opłata za przeprowadzenie egzaminu nie była podnoszona.

Warto nadmienić, że od tego czasu nastąpił znaczący wzrost kosztów, między innymi cen zakupu paliwa, pozostałych kosztów eksploatacji i najmu pojazdów egzaminacyjnych, usług remontowych, mediów, podatków od nieruchomości, od środków transportu, opłat za oprogramowanie do egzaminowania, wynagrodzeń pracowników oraz związanych z tym pozostałych świadczeń. Wspomniany wzrost wynagrodzeń, cen i opłat publicznych, który nastąpił na przestrzeni ostatnich lat, niewątpliwie przekłada się na zwiększenie kosztów realizacji egzaminów państwowych na prawo jazdy. Dodatkowo od początku pandemii Covid-19 WORD-y ponoszą dodatkowe koszty związane z dezynfekcją pomieszczeń i pojazdów, a także z zapewnieniem bezpieczeństwa zatrudnionym pracownikom i klientom (maseczki, rękawiczki jednorazowe, płyny do dezynfekcji itp.). Dodatkowo środki zbierane w ramach opłat muszą gwarantować możliwość modernizacji i utrzymania infrastruktury służącej do przeprowadzania egzaminów. Konsekwencją wieloletniego braku waloryzacji opłat, było zaniechanie inwestowania w rozwój infrastruktury egzaminacyjnej, co w przyszłości może doprowadzić do braku możliwości dostosowania jej do nowych wymagań prawnych w zakresie egzaminowania. Obecnie aby nie generować strat w WORD-ach koszty inwestycyjne są ograniczane do niezbędnego minimum.

Ponadto najpóźniej do 1 stycznia 2025 roku, w związku ze spodziewaną zmianą przepisów dotyczących warunków technicznych pojazdów do przeprowadzania egzaminów na kategorię C+E prawa jazdy, WORD-y będą musiały posiadać ciągniki siodłowe z naczepami. Niezbędna jest także wymiana bądź modernizacja serwerów oraz stacji roboczych służących do przeprowadzania egzaminów na prawo jazdy. W budynkach i na placach manewrowych wielu WORD-ów konieczne będzie przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych i modernizacyjnych.

Należy też zaznaczyć, że obecnie około 90% przychodów Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego stanowią przychody z działalności związanej z prowadzeniem egzaminów na prawo jazdy. W przypadku podlaskich WORD-ów w 2021 r. przychody z tego tytułu stanowiły około 86 % wszystkich przychodów.

W poniższej tabeli zamieszczone zostały aktualne opłaty wnoszone przez kursantów za poszczególne kategorie egzaminów i koszt jednostkowy przypadający za przeprowadzenie takiego egzaminu w każdym z WORD-ów w województwie w 2021 roku.

Tabela 1. Jednostkowe koszty egzaminowania ponoszone przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w województwie podlaskim za rok 2021, na tle pobieranych opłat egzaminacyjnych

WORD	Koszty jednego egzaminu w poszczególnych WORD-ach [zł] 2021 rok							
	Teoria (B)	Egzaminy praktyczne w poszczególnych kategoriach						
		A, A1, A2	B, AM	C	D	C+E, C1+E, D1+E, D+E	T, C1, D1, B1, B96	B+E,
Aktualna opłata za egzamin	**30**	**180**	**140**	**200**	**200**	**245**	**170**	**200**
WORD Białystok	35,51	200,73	158,33	224,6	215,3	273,46	190,9	221,62
WORD Łomża	31,18	187,09	145,52	207,88	207,88	254,65	176,7	207,88
WORD Suwałki	32,87	197,2	153,38	219,11	219,11	268,41	186,24	207,88
Średnia wysokość opłat	33,19	195,01	152,41	217,20	214,10	265,51	184,61	212,46
Proponowana opłata	**50**	**200**	**200**	**250**	**250**	**250**	**200** **B96 - 250**	**250**
Różnica (proponowana opłata - średnia opłata)	16,81	4,99	47,59	32,80	35,90	**-15,51**	15,39	37,54
Średnioroczna inflacja za listopad roku 2022		17,50%						
Prognoza średniej wyskości opłat w roku 2023, po uwzględnieniu inflacji	38,99	229,13	179,08	255,21	251,56	311,97	216,92	249,64
Różnica (proponowana opłata - średnia opłata po uwzględnieniu inflacji)	11,01	**-29,13**	20,92	**-5,21**	**-1,56**	**-61,97**	**-16,92**	0,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez WORD.

Przedstawione w powyższej tabeli koszty rzeczowe i osobowe zostały skalkulowane dla każdego WORD-u odrębnie, według następującej metodologii. W części teoretycznej przeprowadzanych egzaminów

1) ogółem ilość przeprowadzonych egz. teoretycznych x aktualna cena egz. teoretycznego = przychody z tytułu przeprowadzonych egz. teoretycznych

2) $\frac{\text{Przychody z tyt. przeprowadzonych egz. teoretycznych (obliczone ze wzoru nr 1)}}{\text{ogółem przychody z egzaminów (ilość egzaminów x cena)}}$ = wskaźnik % udziału kosztów egz. teoretycznych w ogólnych przychodach

3) $\frac{\text{Koszty ogółem „czwórki”* (bez kosztów szkoleń, BRD) x uzyskany \% (obliczony ze wzoru nr 2)}}{\text{ilość egzaminów teoretycznych}} =$
$\pm$ koszt 1 egzaminu teoretycznego

W taki sam sposób wyliczono koszty egzaminów na prawo jazdy w części praktycznej.

* -„ *czwórki”* – Wszystkie koszty rodzajowe (bez kosztów szkoleń, BRD i innej działalności nie związanej z egzaminowanej np. prowadzenie myjni, stacji itp.).

Z danych zamieszczonych w tabeli wynika, że już w 2021 roku pobierana opłata za egzamin nie pokrywała kosztów ponoszonych za przeprowadzenie egzaminu. Dalsze utrzymywanie takiego stanu doprowadzi do tego, że prowadzenie bieżącej działalności bez wsparcia będzie niemożliwe. Prezentowane w tabeli koszty należy dodatkowo skorygować o dynamikę wzrostu wszystkich pozycji kosztowych jakie nastąpiły w 2022 r. i następują w bieżącym roku. Wzrost kosztów skutkuje zwiększającą się z roku na rok dysproporcją pomiędzy przychodami, a rosnącymi kosztami bieżącej działalności. Dlatego też ustalenie opłaty za egzamin powyżej tych obowiązujących na dzień dzisiejszy jest jak najbardziej zasadne.

Mając na uwadze całość okoliczności faktycznych oraz prawnych, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.